

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XI

Tarnów, piątek 14 stycznia 1938 r.

Nr. 2

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie“.

(Bazylea 1897)

Nr. tel. 45

Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

T R E Ś Ć :

Kryzys w prezydium zarządu Gminy żydowskiej
Kujcie brzo — póki czas!
„Jaar Hachamisa“ — Las pięciu bohaterów poległych [w Kiriat Anawim]
Oko w oko z ks. Trzebiakiem
Przed wyborem ławnika
Niesłychane zarządzenie prezydenta miasta
Pomoc zlimow
Walne zebranie Jad Chazurim
Reportaż o krwawej Palestynie
Kronika i inne

W niedzielę dnia 16 stycznia br. o godzinie 7:30 wiecz. odbędzie się w lokalu Organizacji Syjonistycznej, pl. Kazimierza W. 3

Referat tow. dra JONY ROSENZWEIGA z Palestyny

na temat:

„Gdy ważą się losy Erec Israel“

doskonałego znawcy stosunków gospodarczych i problemów palestyńskich

WSTĘP WOLNY

Kryzys w prezydium zarządu Gminy żydowskiej

Spokojna ale intensywna i żmudna praca zarządu kahalnego z prezesem drem Menderem na czele została nagle przerwana. Zupełnie niespodzianie wybuchł kryzys w prezydium zarządu kahalnego. Na posiedzeniu bowiem zarządu kahalnego, odbytym we środę 12 bm. prezes p. dr Mender i wiceprezes p. Wolf Götztler ustąpili ze swych stanowisk, przy czym prezes p. dr Mender „odczytał obszerną deklarację, którą poniżej podajemy w dostojnym brzmieniu:

W związku z wytorzoną z na ostatnim posiedzeniu zarządu i komisji budżetowej ujawnionej sytuacji, składam następujące oświadczenie.

Obejmując z ramienia bloku syjonistycznego, na skutek wyboru dokonanego przez zarząd i zatwierdzonego przez władzę nadzorczą kierownictwo gospodarki gminy żydowskiej — zdawaliśmy sobie sprawę, tak ja, jak i mój towarzyszy wiceprezes zarządu Wolf Götztler, z jednej strony z wielkiej odpowiedzialności jaką na siebie bierzemy, jak z drugiej strony z trudności, które nas czekają głównie z tej przyczyny, że blok syjonistyczny, który nas na to eksponowane stanowisko wystawił, nie rozporządza większością w łonie zarządu kahalnego. Wierzyliśmy jednak, że nasza dobra wola i chęć do pracy dla dobra najszerzych warstw ludności żydowskiej natrafi na zrozumienie ze strony wszystkich członków wybranego z woli ludu zarządu, przy czym byliśmy przekonani, że fatalny stan wyniszczony eksperymentami komisarzycznymi gospodarki gminnej, — że ciężka sytuacja spauperyzowanej w zastraszającym stopniu ludności żydowskiej miasta Tarnowa, jak i konieczność dźwignięcia żydowskiej Gminy Wyznaniowej do poziomu odpowiadającego dwudziestukilko-tysięcznemu skupieniu żydowskiemu w Tarnowie — skłoni większość zarządu kahalnego do rzucenia zastłony na wszelkie walki partijno-polityczne i mające na oku tylko dobro Gminy Wyznaniowej żydowskiej ustosunkują się ta większość rzeczowo do wszystkich problemów gospodarki kahalnej.

Muszę też z tego miejsca podkreślić, że w ciągu

pierwszego roku kierowania agendami kahalnymi, starały się wprowadzić z jednej strony poszczególne jednostki trudniące nam pracę metodami i środkami, o których wole dziś nie wspominać, jak znówu z drugiej strony wytorzyła się w zarządzie kahalnym pewna stała większość, która rzeczowo i obiektywnie pomagała nam w rozwijaniu najcięższych spraw codziennej gospodarki gminy, przez co udało się nam w ciągu pierwszego roku naszego urzędowania zmniejszyć grubość całokształt zawiadywania gospodarką kahalną. Szczególnie muszą podnieść godnie i pełne poświęcenia zachowanie się syjonistycznych członków zarządu, którzy nie cofali się przed żadnym ustępstwem, byle by umożliwić harmonijną współpracę. Dzięki temu też uregulowano sprawę wypłat poborów urzędnikom kahalnym, usprawniono administrację kahalną, uporządkowano sprawę uboju rytualnego, rozszerzono zakres działania opieki społecznej, poczyniono przygotowania dla stworzenia pawilonu dla chorób zakaź. przy szpitalu żydowskim, podwyższono dochody z uboju rytualnego o to dzięki temu, że zerwano z systemem protekcyjnym, przeprowadzono cały szereg adaptacji i remontów jak remont łaźni, domu szerego, cmentarza, szpitala i domów przy ul. Folwarcznej i Nowej, uregulowano spłaty zalegających się na Gminie, a koroną tych naszych wysiłków było podniesienie szpitala żydowskiego do rzędu instytucji odpowiadającej obecnie w całej pełni swemu zadaniu, co w pierwszym rzędzie jest dobrodziejstwem dla biednej ludności mogącej teraz korzystać z opieki lekarskiej i leczenia szpitalnego, przy czym uważam to za punkt honoru podnieść, że to, o czym marzyliśmy przez długie lata poprzednie zarządy kahalne, a mianowicie sprawa zakupienia dla szpitala żydowskiego aparatu Roentgena została przeze mnie zrealizowana. Jak więc szpital żydowski i stworzone przy nim ambulatorium jest chyba najlepszym świadectwem naszej jednorodnej pracy dla dobra ogółu ludności żydowskiej. A gdy przeprowadzona z polecenia władzy nadzorczej ludność gospodarki kahalnej zakończyła się również chlubnym dla nas świadectwem i wszelkie donosy spaliły na panewce, przystąpiliśmy do przygotowania się do nowego roku pracy w przewidzianym, że ten sam, co dotychczas duży harmoni pannać będzie nadal, a w każdym razie byliśmy przekonani, że w naszych dalszych poczynaniach liczyć będziemy mogli na większość w zarządzie, która ustosunkuje się również, — w tym roku rzeczowo do wszystkich spraw budżetowych i naszych zamierzeń.

Niestety w dalszej pracy zawiądziliśmy się srodze. Już przy sposobności rozstrzygnięcia sprawy uboju rytualnego stwierdziliśmy, że niektórzy członkowie zarządu traktują sprawę tę z punktu widzenia partijno-osobistego z widoczną szkodą dla Gminy. A gdy na ścieżce na pierwszym posiedzeniu komisji budżetowej nie mogło podnieść sprawy budżetowej, która ustosunkuje się również, — w tym roku rzeczowo do wszystkich spraw budżetowych i naszych zamierzeń.

Niestety w dalszej pracy zawiądziliśmy się srodze. Już przy sposobności rozstrzygnięcia sprawy uboju rytualnego stwierdziliśmy, że niektórzy członkowie zarządu traktują sprawę tę z punktu widzenia partijno-osobistego z widoczną szkodą dla Gminy. A gdy na ścieżce na pierwszym posiedzeniu komisji budżetowej nie mogło podnieść sprawy budżetowej, która ustosunkuje się również, — w tym roku rzeczowo do wszystkich spraw budżetowych i naszych zamierzeń.

Dr med. Jerzy Schipper

Dyrektor Szpitala Żydowskiego

Tarnów, ul. Klikowska 9, m. 2

ordynuje od 3—5 po poł.

Telefon 588

cyh w mniejszości syjonistów — rozpoczęła prace budżetowe od nieuzasadnionych podwyżek poborów służbowych urzędnikom kahalnym w czasie, gdy w kasie kahalnej brak ludzkości na opędzenie koniecznych wydatków na spłatę długów i pomoc dla biednych — przyszliśmy niestety do przekonania, że wymieniona wyżej większość zarządu przez swe nie rzeczowe ustosunkowanie się do spraw budżetu, stanowiącego podstawę naszego gospodarowania, weszła na drogę utrudniania pracy prezydium zarządu kahalnego, które obarczone jest odpowiedzialnością za całokształt gospodarki kahalnej wobec władz nadzorczych i ludności żydowskiej.

W tym przekonaniu utwierdziło mnie zarazem dzisiejsze przemówienie członka zarządu p. Batista odnośnie do protokołu posiedzenia, na którym nie był obecny — w sprawie udzielenia zezwolenia na tablice pamiątkowe w szpitalu, jak niemniej jego twierdzenie o uprawnieniach prezydium.

Po dokładnym tedy rozważeniu wytorzonej w zarządzie kahalnym i komisji budżetowej sytuacji, zmuszony jestem imieniem własnym, jak i w imieniu mojego zastępcy, wiceprezesa p. Wofa Götztlera — oświadczyć w porozumieniu z towarzyszami z frakcji syjonistycznej w zarządzie Gminy żydowskiej, że wobec wytorzonego przez większość bundowsko-argudowską stanu rzeczy, nie możemy ponosić nadal odpowiedzialności za dalszą gospodarkę żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Tarnowie i z tego też powodu postanowiliśmy ustąpić ze swych stanowisk przewodniczącego jak i wiceprzewodniczącego zarządu Gminy żydowskiej.

O tej naszej decyzji zawiadomiliśmy władzę nadzorczą, a czynności prezydium wykonywać będziemy aż do rozpisania wyborów nowego prezydium, względnie innego zarządzenia władzy nadzorczej“.

Pracownia gorsetów

GIZY LEIBÓWNY

Tarnów, pl. Sobieskiego 3, II p., m. 2

polecia opaski ortopedyczno-brzusne, prostortymacze, gorsety, całości, napiersniki w modnych i wygodnych fasonach.

Specjalność: Opaski higieniczne

Ceny niskie

Konc. Biuro Rewizyjne dla Księgowości

Józefa Müllera

biegłego sądowego w zakresie księgowości i finansów przysięgłego
w TARNOWIE, UL. KRASIŃSKIEGO 5
TELEFON Nr 10-17

Zakładanie ksiąg handlowych

wszystkim najnowszym systemami dla handlu, przemysłu i rolnictwa w myśl kodeksu handlowego i ustawy skarbowej

Kontrola bilansów Nadzór nad księgowościami

Zaświadczenia dewizowe dla importerów

L I K W I D A C J E — — — E K S P E R T Y Z Y

Rozliczanie spółników

Objaśnienia w najdrobniej skomplikowanych kwestiach księgowych

Dr JONA ROSENZWEIG

Kujcie broń — póki czas!

Czym się różnią obecne dwa lata bezmała trwające ruchy zrabskie od ruchów, które wybuchły przed laty dziesięć. Przede wszystkim tym, że tak długo trwały. Ale i pod wieloma innymi względami. Są one nieporównanie lepiej zorganizowane, podsycone i wspomagane z zewnątrz i to nie tylko przez państwa arabskie, w których poszczególne społeczności będące u steru, albo do władzy się wące, przeciżają się w „patriotyczny palestyński” i w trosce o „braci palestyńskich”, ale też przez dwa mocarstwa europejskie, z których jedno w podsycającemu nienawiści do żydów widzi najlepszy środek uzyskania wpływu w krajach wschodnich, a drugie godząc w Anglię trafia Paś. Tym okolicznościom oraz słabości rządu palestyńskiego okazujemy w 1. października r. przypisać należy, że prawie dwa lata cała Palestyna nie może doznać spokoju.

Alę jeszcze jedna zachodzi istotna różnica między ówczesnymi a obecnymi ruchami. Różnica na naszą korzyść. W roku 1929 byliśmy zmuszeni opuścić szereg punktów czy to dlatego, że nie byliśmy w stanie ich utrzymać, że byliśmy zmuszeni ustąpić ogromnej przemocy wroga, czy też dlatego, że zmuszeni byliśmy do tego przez okoliczności i w tym względzie jej przeprowadzaniem. Obecnie żadna wraza sila nie zdoła wdrzeć się w nasze granice, ani z pięćdziesiąt ziem nie ustąpiłaby, ani o krok się nie cofnęłyśmy. Lecz nie tylko to. W tym okresie najcięższych zmagani i prób rozszerziliśmy znaczenie granice swego posiadania zakładając 23- słownie dwadzieścia i trzy nowe osady rolnicze. Biało-niebieskie pale granicze wynieśliśmy i zatkali daleko na wschód i południe od dotychczasowych rubieży naszego osiedlenia, posłaliśmy i wzywał, w góry Efraim, by i tam wstąpił skąd i gniazd gromki stworzyć strażnicę — placówkę pracy żydowskiej.

Ten fakt rozszerzenia granic naszej pracy kolonizacyjnej na nie tylko donosiło znaczenie gospodarcze, ale niemniej istotną donosiło polityczną. Doceniał ją tylko ten, kto wie, jakie znaczenie ma w dziejach walce politycznej, który toczył owoce, okoliczność, że dzięki swej pracy ostatnimi lat 17 staliśmy się czynnikiem gospodarczym w Palestynie na tyle silnym, iż niepodobna nad nami przejść do porządku dziennego. Doceniał ją ten, kto choćby pobieżnie przeżywał sprawozdanie komisji Peela, bo mógł się przekonać, jak bardzo ta komisja się liczyła — bo liczyć się musiała — z faktami dokonanymi.

Stoiśmy dziś w przedniu nowej komisji. Znamy już jej kompetencje. Biała Księga je określająca nosi

na sobie wszystkie znamiona dokumentu politycznego... angielskiego. I daje możność dalszego stosowania zasady „way and see” (czekaj i patrz) i w pełnej mierze zachowana jest zasada „not to obmit himself” nie zobowiązania siebie zbytnio i zostawienie „open door” otwarte drzwi, by czarne białym, a białe czarnym nazwać można być, jeśli ku temu zajdzie potrzeba.

Znajdujemy się więc w obliczu ponownego walnego boju o swoje prawa, o swój narodowy byt, o swoje miejsce pod słońcem. Wszystkie swe placówki, bez wyjątku wszystkie, i te wspomniane wyżej dla przykładu tylko i ten szereg innych nie wspomnianych, bo przekroczyliby to znacznie ramy tego artykułu, musimy bezwzględnie utrzymać i rozbudować. Nie jest tylko to. Musimy swymi tworzyć, ciągle, bez wycieńczenia pracować i tworzyć. Każda placówka zaniedbana, lub stracona, to przegrana w tej rozstrzy-

Dr med. D. LANTNER

Lekarz chorób jamy ustnej i zębów

ul. Krakowska 12

ordynuje od godziny 9-1 i od 3-7

gającej wojnie bitwa. Każde wzmocnienie placówki, lub stworzenie nowej, to broń niezawodna w naszych rękach.

Dużośmy pod tym względem zwinili w przeszłości. Lecz nie czas teraz na refleksje i wyrzuty. Czas działać. Ci tam na froncie czuwają. W dzień i w nocy. Każdej chwili. Jiszaw łączy się w jeden zwarty front. Pierś swoją zastania co nasze, naddźwięk wysiłku, mózgowi naszej granic, woi na strazy naszej, całego narodu praw naszej, całego narodu przyszłości.

Wspomagajcie go w tym ciężkim zmaganiu się, w tej walce, którą toczy... o Was.

Kujcie broń — póki czas!

„Jaar Hachamisa” — Las pięciu bohaterów poległych w Kiriat Anawim

Czwarte Kislew 5698 r. padło w górach żydowskich, na ziemi Keren Kajem opodal Kiriat Anawim pięciu młodych bohaterów, członków kwicy „Bamaaleh”. Zginęli na posterunku, zamordowani podczas pionierskiej pracy przy budowie drogi wśród natchnionych skał. Codziennie odważnie, bez trwogi wychodzili wraz z swoimi towarzyszami do pracy, nie bacząc na niebezpieczeństwo, czające się między niebitymi jeszcze skałami, aż dosięgła ich i ukrycia zdziedzica kula wroga. Życie swoje, młode, dopiero rozdzierać złożyli w ofierze Ojczyźnie, gorącą swą krew oddali Rodzicielce, Matce-Ziemie.

Bohaterka śmierć „Pięciu z Bamaaleh” wstrząsnęła całym jiszewem w Palestynie. Rozdzierała się w serdecznym bólu serca żydowskie na świecie. Pochyliły się nad świętym grobem smutne i przygnębione głowy Narodu, lecz wyprostowały je w chwilę potem jeszcze bardziej dumna i świadomość wielkiej sily, która jak za czasów Makkabeuszów potężna i nieugięta zrodziła się na nowo w górach Judy. I powstał piękny mit bohaterstwa i niezłomności...

Lecz nie czas na legendy. Dziś legenda jest nieustraszone czyn chalcurowy, dziś pomnikiem chwali się kontynuowanie dzieła aż do osiągnięcia wyknieciego celu. Przykładem świętej drohowskiej pięciu bohaterów — kwica Bamaaleh. Bez zwłoki następująco w bolesnej stracie towarzyszy, stanęli do pracy dla ukończenia dzieła, głosząc światu, że miejsca nie opuszczą — i na chwałę woli i Narodu stworzą „Wzgórze Pięciu” — nowe centrum życia i pracy.

Keren Kajem Leisrael postanowił uwiecznić imiona bohaterów i rozślawić je wśród narodu. Oto w miejscu gdzie padli ma powstać nowy las — „Las Pięćcie, „Jaar Hachamisa”. W lasie będzie pięć, w miejscu od tysiącleci dzikim i opuszczonym, znowu cienie kuszące zielenia i owocem drzewa, rękami całego narodu zasadzone. I będą one snuć wiecznie z pokolenia na pokolenie legendę „Pięciu Bohaterów z Bamaaleh”.

Tegoroczne święto drzew — Chamiszaasr Biszwat poświęcone akcji na rzecz lasu pięciu — „Jaar

Hachamisa”. W ten sposób społeczeństwo żydowskie na całym świecie będzie miało możność złożenia holdu bohaterom z Bamaaleh w tej pięknej i patriotycznej formie, jaką jest zaszczepienie drzewa na ojczystej ziemi.

Zamiast wieńca — żywe drzewo na glebie ojczystej — oto wzniosły drab, jak każdy Żyd powinien złożyć w akcji Chamiszaasr, poświęconę „Jaar Hachamisa”. Niech wszystkie warstwy społeczeństwa żydowskiego złożą część swego niemięlnego, niesplatanego długu wobec tych, którzy poświęcili życie dla ułżenia nędzy i budowie lepszej przyszłości dla Narodu w wolnej i silnej Ojczyźnie.

Niech każdy złoży datek na rzecz „Jaar Hachamisa”!

Centrala Keren Kajem Leisrael

w Krakowie

Lokalna Komisja Keren Kajem Leisrael

w Tarnowie

Ze staw. Kupców i Przemysłowców

W niedzielę 16 bm. o godz. 17.30 odbędzie się w lokalu wladym przy ul. Goldhamera 5 — zwyczajne walne zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym: Zgajenie — Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia — Sprawozdanie z działalności: a) ogólne, b) sekretariatu, c) kasowe — Dyskusja — Wniosek komisji rewizyjnej o uzależnienie absolutorium usujacim wydziałowi — Uchwalenie nowego statutu — Wybór wladz stowarzyszenia (wydziału, komisji rewizyjnej i sądu polubownego) — Wnioski i interpelacje.

ברוכי חלבוותא דכר מרדכי ווילף ודעיהו רות מלכה משהשקטניקני ויחזיקו לעמדת הרמח"ם של בנם חיים דיקר והחוביב [ישראל], יום לילדו חורו. חזרה למעשים טובים מחור חורו וברכותיו תהיה ונחש. אייך ורובעל, מירוב

„SUKNO” M. BALSAM

TARNÓW, UL. WALOŃNA 34

poleca na sezon jesienny i zimowy
najmniejsze materiały bielskie na
ubioru męskie i damskie po cenach
fabrycznych

Rabin dr M. Weissmann

Oko w oko z ks. Trzeciakiem

Na odbytn niedawno kongresie „żydowców” w Norymberdze, zastępował polskich antysemitów ks. Trzeciak, osobistość znana w Polsce szerszemu ogółowi dopiero od dwóch lat, a mianowicie od czasu, gdy za sprawą postów Działalnego i Prystorowej Sejm zajął się sprawą uboju rytualnego, który w konsekwencji ograniczył do minimalnych rozmiarów. Wobec to wypowiadał się, że Trzeciak, który objawił się obozowi antysemitkiemu jako „znawca „utruskiego nium”, prawa biblijnego i talmudycznego, wydając o nim jako rzeczoznawca na komisji sejmowej sąd, rozszczycał sobie pretensje do bezstronnej naukowości i miarodajności. Takie wysokie forum, jakim jest Izba Ustawodawcza, zrobiło swoje: ks. Trzeciak od tego czasu, upoważniony i zaopatrzony poleką w legitymację moralną zaczął coraz częściej zabierać głos w kwestiach żydowskich, chwiliami zdawało się nawet niektórym, że można będzie zamknąć podwoje uczelni żydajstycznych i zlikwidować pracę wykładową na terenie nauki żydajstycznej, gdyż autor „tytułowe” orzeczenia ks. Trzeciaka o judaizmie burzyło do szczytu pojęty dotychczas gmach nauki żydowskiej, jej historii i kultury. Na łamach miejskich dzienników i reszty prasy z pod wiadomego znaku wypowiadał, jak ks. Trzeciak o żydo komunie, o „Protokołach Mędrców Syjonu” i innych „tworach” anonimowego państwa żydowskiego, które w tym tonie doprowadzamy znajomości przedmiotu i głębokiej erudycji w judaizmie. Wprawdzie niektórzy uczeni, jak bjp. rabin Asch, H. Seidman lub T. Zaderewski byli przeciwnego zdania i wykazywali ks. Trzeciakowi

jego — powiedzmy delikatnie — błędy, ale „samouk żydowca” tym się nie przejął i dalej robił swoje. A ukoronowaniem tej kariery było uczestnictwo w kongresie norymberskim i zaszczepienie tamtejszej prasy wywiadami o kwestii żydowskiej w Polsce.

„Niósł wilk, poniesi i wilka”. Dotychczas ks. Trzeciak samowładnie się panoszył i żerował na nieświadomości swych czytelników, aż znalazł się człowiek, który mu wystawił świadectwo z szczegółowym wykazem stopni ze sprawowania, pilności i postępów w „nauce” — nim znaną „antysemitkę” i „czystej rasy”. I Imbir, który w miesięczniku „Oko w oko” (str. 5-7) w dziesięciu rozdziałach zajął się wszechstronną analizą postaci ks. Trzeciaka i jego światopoglądu. Autor nie szczędził sobie trudu, by szperać w całokształcie działalności naszego „żydowca” i by odsonić jego prawdziwe oblicze. Je poznać i wypunktować — oto zadanie, jakie autor „Asów” postawił sobie w wydawaniu przez siebie miesięczniku.

„Patron cechui Antezaków” (tak autor nazywa Trzeciaka, po którego wykładzie chuligan tegoż nazwiska wstąpił w 1928 roku do niewinnym „Złotym” był przez wójta profesorem Duchowne Akademii Katolickiej w Petersburgu i jako gorliwy katolik rozchodził się nad wysoką etyką biblii i Talmudu, który uważał za monument żydowskiego narodu, spokrewniony blisko z Nowym Testamentem wyrosłym na tej samej glebie. Po wojnie jednak zmieniła się mentalność ludzi, gdyż wojna wstrząsnęła zasadami wiary i moralnością niejednego człowieka. Ks. Trzeciak przejął się „Protokołami Mędrców Syjonu”, a w zderzeniach z „Protokołami” i „Złotym” — „Złotym” cały szereg prac, jak dzieła o „Programie „Światowej polityki żydowskiej” lub o „mesjanizmie a kwestii żydowskiej”, które miały być przebojem i wyczynem na polu polskiego „żydostwa”. Ta metamorfoza pod-

niesiona do potęgi własnej tzw. (trześci i streicherskiej) stała się konieczną wobec ostatnich okoliczności racjonalnej wiedzy swastyki i jej tytanów umysłowych. A że one — w myśli enuncjacji kardynała Hlonda lub Faulhabera sprzeciwiają się zasadom religii katolickiej, o tym najwidoczniej ksiądz Trzeciak zapomniał!

Mocno podzielał na ks. Trzeciaka berneński proces wytoczony erfurcko-norymberskim wydawcom z Fleischhauserem na czele. Niedopuszczalne tam jako świadek, względnie rzeczoznawca ks. Trzeciak poległ cały proces, nie robiąc sobie nic z tego, że Protokoły uznane zostały falsyfikatem, a nawet poczyniono próbę zaliczenia ich do literatury pornograficznej. Co więcej ks. Trzeciak głoś było bronić autentyczności treści „Protokołów” nawet, gdy się okazuje, że one są falsyfikatem. Bo przecież można je uznać za prawdę i wszędzie za program polityki żydowskiej, bo to są przecież lipissima verba tajnych wódzów żydowskich, którzy z cynizmem odnawiają swoje okropne plany będące dziełem konspiracji podsyżającej się pod anonimową mistyfikacją i krektacem. Celem „mędrców Syjonu” jest demoralizowanie społeczeństwa do cna, uzbieranie wszystkich partii, podtrzymywanie terroru i pogłębianie nędzy, a jeśli francuski rabin Weil zapowiada dzień, w którym spełni się program proroków Izraela, to dla Trzeciaka program proroków jest identyczny z programem „Protokołów”. Ze nauka tych proroków wyprowadza naukę Chrystusa, ksiądz Trzeciak całkiem zapomina! Oporcie w dalszym ciągu mózgowymi metami jako argumentami uczony autor dla dodania posmaku aktualności swoim wywodom bada, jak dalece np. w Polsce zrzygnięto szła swetny program w myśl załeczeń „Judenstatu” Herzla. Bo jeśli Herzl ubolewa nad proletaryzacją żydostwa, to przecież jest to nic innego jak nakaz „Protokołów”.

WSTĘP DLA WSZYSTKICH BEZPŁATNY

Obsługa rzetelna, wykonanie szybkie pod własnym kierownictwem — jak dawniej
CENY NADER PRZYSTĘPNE

Sobota
15-I

! DOROCZNA ZABAWA DOKUPARZY

w sali
Gwiazdy

Pomoc Zimowa

Na ostatnim posiedzeniu Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej na wezwanie Pana Starosty Miejskiego Sęki, Komitet przystąpił do powstania uczcił pamięć s. p. inż. Wojewojskiego Kazimierza, członka Pow. Komitetu, który dobrze zasłużył się sprawie Pomocy Zimowej, będąc przewodniczącym sekcji opracowania.

Następnie Komitet wysłuchał sprawozdań poszczególnych sekcji.

Sekcja opieki nad dzieckiem rozdzieliła 833 par butów dla dzieci i 340 par butów dla dorosłych. Poza tym zostało obdarowanych 2.100 dzieci na gwiazdki. Każde dziecko otrzymało jedną sztukę, 5 kg cukierków, jedną paczkę czekolady i 20 kg wędlin. Razem rozdano między dzieci 2.100 strucli, 390 kg wędlin, 102 kg cukierków i 102 kg czekolady. Do końca stycznia przydzielono już gotówkę na dożywianie dzieci poszczególnym ochronkom i szkołom.

Sekcja opieki lekarskiej działa również sprawnie. Nasi P. T. Lekarze pod przewodnictwem p. dra Fürbicka stanęli do apelu, udzielając bezpłatnie porad lekarskich bezrobotnym. Do tej pory udzielono 92 porady. To obywatelskie stanowisko lekarzy tarnowskich należy z naciskiem podkreślić.

Sekcja rodzicielska rozpatrywała do tej pory 600 podań, z czego przyznała zapomóg 569 osobom. Podania jeszcze wpływają i będą rozpatrywane na następnych posiedzeniach. Do komisji oświatowej obradującej pod przewodnictwem p. wiceprezydenta mgr Kołodziejki wpłynęło oświadczeń do tej pory 69, z czego Komisja przyznała zasiłek 35 osobom.

Sekcja imprezowa pod przewodnictwem p. inż. Fischera urządziła szereg zbiorów ulicznych, które przysporzyły Komitetowi 1.800 zł w gotówce. Poza tym sekcja ma zamiar urządzić w każdą niedzielę dancinę w salach hotelu „Bristol” oraz 26 lutego zabawę taneczna.

Sekcja finansowa pod kierownictwem p. naczelnika Urzędu Skarbowego pracuje normalnie. Do tej pory wysłała 11.000 nakazów płatniczych, a obecnie pracuje nad wysyłką pognaleń. Będzie również rozpatrywała podania o obniżkę świadczeń.

משתתפים אנתון בעצרו הנדור של חברנו משה מרקוס
במות עליו אמו. ועד החברות המוריר בטרנו

משתתפים אנתון בעצרו הנדור של חברנו משה מרקוס
במות עליו אמו. ועד בחי'ם ילידה בטרנו

P. Dorze i Adeli Lehnhaupt z powodu zgonu b. p. Brata składają wyrazy najgłębszego współczucia
Ela Weissman, Hela i Siarka Celnik

Wykaz K. K. L.

Puszki ścienne w październiku

Maria Kimmel 3,22, Menasche Wachtel 3,10, J. Weissberg 2,50, H. Stiel 2,10, Anselch Feuer 1,50, Wolf Weiss 1,24. Po I z: Izrael Osterweil, dr Schönfeld, S. Ch. Korn, dr Leibell, Samuel Gelernter, O. Jortner, Jehoszuwa Glas, dr Grünberg, Anisfeld, Ormian 0,95, T. Bruder 0,90, Henryk Teitelbaum 0,75, S. Fleck 0,75, Mozes Mewes 0,71, Rubin Hönig 0,70, dr Chomet 0,68, Pluga Hanoar-Hacjion 0,66, Wild i Strauss 0,64, Herman Wasserman 0,61, Hirsch Teitelbaum 0,60, Biblioteka Sufa-Berura 0,60, Chaim Alban 0,59, Lazar Seingel 0,56, Neftali Grünspan 0,55, Ch. Reich 0,54, Mandelbaum 0,54, Aron Leibell, Tobiasz Bleiweis 0,53. Po 0,50: Katznerowa, Mendel Kurz, Joanna Klaffer, Aron Siedliskier, Leon Lieberman, Ch. Rössler, Pfeifferow, dr Salz, Eliaz Fluhr, dr Neuman, Dora Bieier, Birnnowa, Adolf Stern, Rachela Weissman, Herman Lauterbach, Zwi Gersten, Eliaz Unger, Gedalie Bernstein, Steinbockowice, Aron Weiser, B-cia Seiden, Rubin Wachsmann, Markus Chitlowicz, inż. Löffelholz, Wolf Kołane, Karolina Gintel, Chaim Reich, Mozes Matzner, dr Goldberg, Samuel Dintenfass, dr Wasserman, David Toder, Salomon Krumholz, Ch. Landau, Ch. L. Siedliskier, Laura Keller, Jaki Krieger, Wolf Taubenfeld, Herman Basler, Ascher Osterweil, R. Gelbowka, drowa Maschlerowa. Datki poniżej 0,50 z 48 paruzek suma 12,14.

Ślub Neustadt—Löw zebrano przez tow. Bursztyna i Regenboga 15,95.

Posiedzenie gdułu pracy na rzecz KKL odbędzie się w sobotę, dnia 15 bm. o godz. 11.30 przed poł. w lokalu org. syjonistycznej p. l. Kazimierza 3, na które zaprasza się wszystkich członków.

Walne zebranie Jad Charuzim

W niedzielę 9 bm. odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Jad Charuzim w Tarnowie. Po uczczeniu pamięci zmarłych w ciągu ostatniego roku członków, oraz b. p. Józefa Heumana, prezes p. M. Hutter złożył sprawozdanie z działalności ustępującego zarządu. Po dyskusji w której zabrał głos p. Zeitel, Rosenberg, H. Kleinländer, Ginger i Rosenblatt udzielono absolutorium ustępującemu zarządowi i wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Hutter Maurycy, Steinhauer Herszel, Grünberg Izrael, Rosenberg Markus, Weis Rubin, Ginger Ignacy, Zieger Chaskel, Grünberg Hersz Majer, Goldwasser Jakob, Pienig Adolf, Haber Zygmunt, Grossman Leib, Hanoar Abraham, Feuerstein Nae, Klein Józef, Kleinländer Herman i Wolfowicz Solomon. Do komisji kontrolującej zostali wybrani pp. Stein Izak, Tanenbaum Szymon i Rosenbaum Kalman.

Pożeganie chaluców

W najbliższych dniach wyjeżdża do Erec T Chaluców z tutejszej plugi Hanoar Hacjion. Z tej okazji odbył się w sobotę 8 b. m. wieczór pożegnalny z udziałem członków plugi i zaproszonych gości, a w szczególności członków patrolu nad plugą Hanoar tow. dr Menderera, Chaima Ehrlicha i dr Chometa i członkami opieki pp. drowe Menderera, drowe Chometa i Kurzewej, oraz członkami Komendy Naczelnej Hanoar Hacjion Daniersza.

Imieniem plugi zęgał wyjeżdżających chaluców jeden z członków plugi, imieniem Patrolu zęgał tow. Ch. Ehrlich, imieniem komitetu lokalnego prezes tow. dr Chomet, imieniem gniazda Hanoar Hacjion tow. N. Blumenkranz, a imieniem Komendy Naczelnej tow. Daniersz.

Konkurs skarbonek „MI” w toku!

Przebież o krawiarczy Palestynie

A. Adler, autor reportażu o nowej Palestynie (Grupnia 1937, Warszawa) p. t. „Anglia rządzą Palestyną”, dobrał tak trafnie swój tytuł, że z powodzeniem, jako typowy, rozszerzyć go może na inne dwa reportaży o Palestynie w czasie rozruchów z roku 1936, które napisał L. Farago p. t. „Palestyna na widowni” i „Palestyna plonie”.

Trzy te reportaży napisane są prawie w jednakowy sposób, wszystkie przedstawiają więcej Anglię rządzącą Palestyną, anteli sam kraj, wszystkie oddziałają duży rabeł tajemniczo o skrajnej administracji palestyńskiej i systemie wauco'peowego rządzenia pałacą się Palestyną, na sposób: divide et impera.

Książka Adlera nie jest bardziej rewolucyjną od Faraga „Palestyna plonie”, jest plastyczny obraz ostatnich wypadków w Palestynie, jego szkic genetyczny i przyczynowy i charakter aktualny nie odbiegają od tego, co nam w swoich dwóch książkach skreślił dziennikarz Faraga. Oczywiście grubo nowszym jest reportaż Adlera. Ten bowiem już mówi o planie podziału, którego dzieje znamy z XX kongresu, a któremu autor nie szczędi ostrych słów krytyki. Mowa wprawdzie o nim w książce Iuznie i ma się wrażenie, że „Błękita Księga” Peela dla rewelacji rzeź została dodana, ale jeśli autor pisał swój reportaż na 40 lecie syjonizmu nie mógł tego pominąć, bo w chwili obecnej jest sprawa podziału najistotniejszą sprawą syjonizmu. Pisząc o Arabach, o ościennych krajach arabskich i ich udziale w rozruchach oraz o roli Anglika na tie tych rozruchach nie szczędi Adler słów jawnej nagany Albionowi. Nie że szkice są fragmentaryczne, ale dowiadujemy się z nich o arabskich skautach, o początkach rozruchów, o ich ośrodkach, o sposobie ich zwalczania przez angielskiego i arabskiego policjanta, o słynnej hawladzie, o angielskiej beznadziei i rządzeniu się multiego, o gairach żydowskich i bezwładzie wojska, któremu Waucope nie pozwolił strzelać. Charakterystyczne, jak Anglia dała Arabowie kibucem Karahim myślniwość do chrysto, gdy Arabowie postępowali się bombami i karabinami maszynowymi z angielskimi magazynów broni.

Bardzo liczne budy drukarskie (np. na str. 73 i 74), za korekta, mało staranne wydanie, nie umniejsza znaczenia reportażu Adlera, który stanowi ciekawy dokument widza, w którym się wszystko burzy, gdy patrzy na bezprawie i beżołowie w Erec.

Dr S. Stendig

O napad rabunkowy

W poniedziałek 10 bm. rozpoczęła się kadencja sądu przysięgłych przy tuł sądzie okręgowym.

Na ławie oskarżonych zasiadł 32 letni Stanisław Wytrwał z Bystrzycy, oskarżony o to, że dnia 24 kwietnia 1937 wspólnie z innymi niewykrytymi sprawcami, bijąc pałką i rekołecją rewolweru Jakuba i Elę Schönfeldów z Wiśniowej, zabrał 2 złote zegarki, dwa złote pierścionki, sznur pereł, 16 m. płótna, tytoni i towary spożywcze ogólnej wartości około 750 zł, oraz 20 zł gotówkę.

Na rozprawie oskarżony do winy się nie przyznał, natomiast poszkodowani rozpoznali w oskarżonym sprawcę rabunku.

Na podstawie werdyktu przysięgłych trybunał wydał wyrok uniewinniający.

Przewodniczyli wiceprezes S. O. Jurasz, oskarżał wiceprokurator dr Kozub, bronił mgr Mütz i dr Rozwadowski, a powództwo cywilne wnosil dr Schenkel.

O napad w mundurze policjnym

Dnia 9 czerwca 1937 Chaim Hirsch, Samuel Leiman i Majer Schnur z Ropczycy, oraz Leib Seiman i Jakub Mangiel z Pietrzejowej wyjechali z Ropczycy na jarmark do Debicy wozem Jana Stachnika. W drodze zauważyli 5 osobników, z których jeden w białym płaszczu i czapce uniformowej miał wygląd oficera policji, zaś dwaj szli w ten sposób jakby byli skuci i prowadzeni przez pozostałych. Gdy powyżsi kupcy podjechali bliżej, rzekomy oficer zawołał „halt, zejść z wozu, tu są kamyczki i sacharyna, tu jedzie Kopel Leiman z Sedziszowa”. Zatrzymani zostali zrewidowani, przy czym zabrano Hirschowi 20 zł i 5 dol., Schnurowi 8 zł i 50 gr., Samuelowi Leimanowi 16 zł i Manglowi zł 62,50 gr., Stachnikowi zł 10,50 gr. Po rewizji kazali zrewidowanemu uciekać, zaś furmanowi z wozem kazali pozostać na miejscu — sami zaś oddalili się.

Dochodzenia policyjne doprowadziły do ujęcia sprawców w osobach Władysława Malskiego, Józefa Pieprzaka, Władysława Czaji, Michała Świętina i Władysława Świętina, którzy zasiadli na ławie oskarżonych we wtorek 11 bm.

Na podstawie werdyktu przysięgłych trybunał wydał wyrok uniewinniający. Bronili dr Zaręba i mgr Mütz.

Kronika

Wielki dancin Patronatu nad org. Hanoar Hacjion odbędzie się w sobotę 15 bm. o godz. 9 wiecz. w salach org. syjon. p. l. Kazimierza W. 3.

Bnej Syjon. Sobota 15 bm. godz. 2 po poł. posiedzenie zarządu. — Godz. 3.45 po poł. plenaria z referatem tow. Kopa Dintenfassa i Wołowskiego n. t. „Osoba i twórczość Bialika”.

Tarbut. Piątek 14 bm. o godz. 7 wiecz. referat rabina dra M. Weissmana n. t. „Antysemitizm w starożytności” w lokalu czytelni im. A. D. Gordona, ul. Goldhamera 5. Wstęp wolny.

Staraniem komitetu rodzicielskiego przy szkołach „Safa Berura” odbędzie się w sobotę 15 bm. o godz. 4.30 wiecz. w budynku Tow. „Safa Berura” przy ul. św. Anny 1 w sali gimnastycznej herbatka chaimisa asarowska w połączeniu z referatem p. prof. dr Weissmana. Goście mile widziani.

Dancin tradycyjny komitetu rodzicielskiego przy szkołach „Safa Berura” odbędzie się w sobotę 22 bm. w salach Bristolu. Dwie orkiestry. Różne atrakcje. Strój dowolny.

Wizo. Sobota 15 bm. o godz. 8 wiecz. wesoly wieczór z żywym dyżnikiem i uroczajnym programem. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości. Wtorek 18 bm. o godz. 4.30 pop. herbatka z referatem p. Goldy Miślowej n. t. „Napoleon Bonaparte”.

Moda Wizo. Sobota 15 bm. o godz. 2.15 pop. plenaria z referatem p. dr Wassermana. — Niedziela 16 bm. o godz. 8 wiecz. posiedzenie wydziału. Sroda 19 bm. o godz. 8 wiecz. pogadanka.

Staraniem stow. „Ognisko” w Tarnowie wygłosi w piątek 14 bm. o godz. 7.30 wiecz. dr Aleksander Oberlander odczyt n. t. „Tajemnice chorób wenerycznych”.

Słow. „Ognisko” urządziła wesoly Five o'clock co niedziela od 5—7 w „Sejcie”.

Resort pośredniczący pracy stow. żyd. słuch. U. J. „Ognisko” w Tarnowie poleca kwalifikowanych korepetytorów, siły biurowe itd. Zgłoszenia przyjmujcie W. Rawner, Wałowa 8.

Kino Apollo wyświetla dziś i w dni następne komedie austriackie p. t. „Nieusprawiedliwiona godzina”. W głównej roli Tibor w. Halmay i Hans Moser.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 2/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Prenumerata: Miesięcznie zł 110, kwartalnie zł 330, półrocznie zł 660, rocznie 1320. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 150

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukiem I. Engelberga w Tarnowie